

Doku Kùltürü ile Virüs ve Hastalıklardan Arî Kitlesele Fidan Üretimi Projesi

Projenin Amaçları: Doku Kùltürü ile Virüs ve Hastalıklardan Arî Kitlesele Fidan Üretimi ve konu ile ilgili AR-GE altyapısı oluşturularak fidancılık endüstrisinin geliştirilmesine katkı sağlanması, virüs ve hastalıklardan temiz fidan üretimidir.

Proje Lideri : Dr. Davut KELEŞ, Zir. Müh. Haluk İhsan TEKİN

Projenin Uygulandığı Yer: Alata Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü

Destekleyen Kuruluş: Çukurova Kalkınma Ajansı-DPT

Proje Bütçesi: 215 000TL, % 67 Çukurova Kalkınma Ajansı-DPT ve % 33 Mersin Valiliği İl Özel İdaresi karşılamaktadır.

Danışman Hoca: Prof. Dr. Saadet BÜYÜKALACA, Ç.Ü. Zir. Fak. Bahçe B.B. Adana; Doç Dr. Mehmet Nuri NAS, Sütçü İmam Ü. Ç.Ü. Zir. Fak. Bahçe B.B, Kahramanmaraş.

Ortak: Mersin Valiliği İl Özel İdaresi

Hedef grup(lar) Müşteriler: Fidancılık sektörü ve bahçe bitkileri yetiştiriciliği yapan üreticiler ve tüm meyve tüketicileridir.

Nihai Yararlanıcılar: Fidan üreticileri, üreticiler (çiftçiler), meyve ihracatçıları, tüketiciler
Fidancılık özel sektörü; meyve, süs bitkileri vb. fidan yetiştirip üreticiye aktaran firmalar tahmini sadece bizim bölgede 250 büyük ve küçük firma,

Üreticiler; Meyve, süs bitkisi vb. konularda iştigal eden kişi ve tüzel kişilikleri, Ülkemizin % 30 tarım yaptığı düşünülürse oldukça geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır.

Tüketici; tarım ürünlerini tüketen kişiler, Ülkemizin tüm insanlarını ilgilendirmektedir. Çünkü sağlıklı fidan demek az ilaç ve dolayısıyla daha sağlıklı çevre ve ürün bunun sonucu daha az sağlık problemi demektir.

İhracatçı; Türkiye virüs ve hastalıktan ari materyal kullanmadığı için ihracat yapmada sorun yaşamaktadır. Oysa iklimimiz oldukça müsaittir. Virüs ve hastalıktan ari buna ilave olarak iklim avantajlarımız kullanıldığı zaman fidan üreticilerin her biri aynı zamanda ihracatçı da olabilir, tahmini 100 özel firmayı etkiler

Beklenen Sonuçlar: Doku Kùltürü ile Virüs ve Hastalıklardan Ari Kitlesele Fidan Üretimi altyapısını oluşturarak özel sektöre doğru örnek teşkil etmektir. Böylece fidancılık endüstrisinin gelişmesine katkıda bulunma, en önemlisi; yurt dışından gelen fidanlarla hastalık ve zararlıların taşınmasının önlenmesi ile ülkemizde olmayan hastalık ve zararlı etmenlerin ülkemize girişlerinin engellenmesi, yurtdışından fidan ithalatının önüne geçilerek döviz çıkışının önlenmesi hedeflenmektedir.

Temel Faaliyetler: Doku kùltürü ile çoğaltım protokollerinin geliştirilmesi, optimizasyonu ve kitlesele fidan üretimi, anaçlık bitkisel materyal temini, materyallerin virüs ve hastalıklardan ari hale getirilmesidir.

Mersin Valiliği İl Özel İdaresi, il özel idarelerini düzenleyen son yasa ile, İl Özel İdarelerine AR-GE bölümü oluşturarak, ilin sorunlarını üniversite, araştırma enstitüleri gibi kuruluşlara projeler hazırlatarak çözmesi yönünde bir vizyon oluşturmuştur.

Bu proje kapsamında ilin fidancılık sorununu; ekolojik avantajları da kullanılarak fidancılık sektörünün geliştirilmesi için projenin % 33'lük finansman kısmını karşılamıştır. Üretilen fidan ve oluşacak bilgileri özel fidan üreticisi firmalar arasında yapılacak organizasyon ile üreticilere sağlıklı ve adına doğru ulaştırmayı hedeflemektedir. Bu aynı zamanda özel fidan üretici firmaların bazı materyallerinin hastalık-virüsten arı ve adına doğru bir şekilde temin etmelerinin önündeki darboğazı kaldıracaktır. Buda ilin fidancılık gibi işçilik yoğun bir sektörünün gelişmesine sebep olacaktır.

Bu proje ile sağlanan kaynak sayesinde halen Alata Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsünde mevcut doku kùltürü laboratuvarı alt yapısından yararlanılarak, az bir masraf ile "Virüs ve Hastalıklardan Arî Kitlesele Fidan Üretimi" altyapısı oluşturulacaktır. Önemli miktarda virüsten arî fidan ve anaç üretimi sağlanacak, bu sayede, çoğunlukla yurt dışından temin edilen, doku kùltürü yoluyla yetiştirilmiş, fidan kendi imkânlarımız ile üretilerek, üreticiye (çiftçiye) adına doğru, virüsten ve hastalıklardan arî fidan temin edilmiş olacaktır.

Daha ileri aşamalarda ise virüs ve hastalıklardan arındırma çalışmalarına da başlanması hedeflenmektedir. Böylece, yeni Sertifikalı fidan yetiştiriciliği mevzuatına uygun (31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu) materyal temininde yaşanması olası dar boğazları aşılmasında önemli bir adım atılmış olacaktır. Buda AB'nin tarımla ilgili uyum çalışmalarına katkıda bulunacaktır.

Ayrıca, bu konuda yatırım yapmış bulunan ve yapmayı düşünen özel sektöre doğru örnek teşkil etme ve fidancılık endüstrisinin gelişmesine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır. Normal koşullarda yıllar sürecekle bir alt yapı inşası ve yapılması gereken masraflar olmaksızın az bir takviye ile amaca yürünebilecektir. Böylece bölge ve ülke ekonomisine büyük katkı sağlanmış olacak ve yeni istihdam alanları oluşturacaktır.